
ЗМІСТ

Передмова	3
I. Право особи на свободу пересування	4
Конституція України <i>(витяг)</i>	4
Загальна декларація прав людини від 10.12.1948 <i>(витяг)</i>	9
Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04.11.1950 <i>(витяг)</i>	11
Міжнародний пакт про громадянські та політичні права від 16.12.1966 <i>(витяг)</i>	14
Закон України «Про свободу пересування та вільний вибір проживання в Україні»	18
Закон України «Про правовий статус іноземців та осіб без громадянства» <i>(витяг)</i>	30
II. Суб'єкти, яким надано право на затримання осіб, порядок затримання	34
Кримінальний процесуальний кодекс України <i>(витяг)</i>	34
Закон України «Про Національну поліцію» <i>(витяг)</i>	59
Закон України «Про Службу безпеки України» <i>(витяг)</i>	66
Закон України «Про Національне антикорупційне бюро України» <i>(витяг)</i>	69
Закон України «Про Державне бюро розслідувань» <i>(витяг)</i>	74
Закон України «Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону» <i>(витяг)</i>	76
Кодекс торговельного мореплавства України <i>(витяг)</i>	80
Закон України «Про Національну гвардію України» <i>(витяг)</i>	83
Закон України «Про контррозвідувальну діяльність» <i>(витяг)</i>	87
Закон України «Про Державну кримінально-виконавчу службу України» <i>(витяг)</i>	89
Закон України «Про державну охорону органів державної влади України та посадових осіб» <i>(витяг)</i>	91
Закон України «Про охоронну діяльність» <i>(витяг)</i>	93
Закон України «Про Державну прикордонну службу України» <i>(витяг)</i>	95
Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» <i>(витяг)</i>	100
Інструкція з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України	101
Правила внутрішнього розпорядку в ізоляторах тимчасового тримання органів внутрішніх справ України <i>(витяг)</i>	113
Інструкція з організації реагування на заяви та повідомлення про кримінальні, адміністративні правопорушення або події та оперативного інформування в органах (підрозділах) Національної поліції України, затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України 16.02.2018 № 111 <i>(витяг)</i>	124

Інструкція про заходи щодо дотримання вимог законодавства при затриманні без ухвали слідчого судді, суду осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, та обранні стосовно підозрюваних запобіжного заходу – тримання під вартою під час досудового розслідування, затверджена Наказом міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України 01.10.2018 № 806/3105/5 (<i>витяг</i>)	128
Інструкція з організації взаємодії органів досудового розслідування з іншим органами та підрозділами Національної поліції України в запобіганні кримінальним правопорушенням, їх виявленні та розслідуванні, затверджена Наказом Міністерства внутрішніх справ України 07.07.2017 № 575 (<i>витяг</i>)	132
Порядок дій уповноважених службових осіб органів Державної прикордонної служби України під час затримання осіб, підозрюваних у вчиненні злочину, без ухвали слідчого судді або суду, затверджений Наказом Міністерства внутрішніх справ № 386 від 10.05.2018	140
Наказ Генеральної прокуратури України № 112 від 14.11.2012 «Про затвердження Інструкції про порядок проведення процесуальних дій під час кримінального провадження на морському чи річковому судні України, що перебуває за межами України під прапором або з розпізнавальним знаком України, якщо це судно приписано до порту, розташованого в Україні (<i>витяг</i>)	144
Лист Офісу Генерального прокурора керівникам регіональних прокуратур № 13/4-565вих-328окв-20 від 17.08.2020	149
III. Уповноважені особи, яким надано право затримувати осіб в зоні проведення ООС	154
Закон України «Про боротьбу з тероризмом» (<i>витяг</i>)	154
Закон України «Про Збройні Сили України» (<i>витяг</i>)	165
Наказ Міністерства внутрішніх справ України, Генеральної прокуратури України, Служби Безпеки України № 872/88/537 від 26.08.2014 «Про затвердження Інструкції про порядок превентивного затримання у районі проведення антитерористичної операції осіб, причетних до терористичної діяльності, та особливого режиму досудового розслідування в умовах воєнного, надзвичайного стану або у районі проведення антитерористичної операції»	166
IV. Особи, до яких застосовується спеціальний порядок затримання	173
Конституція України (<i>витяг</i>)	173
Кримінальний процесуальний кодекс України (<i>витяг</i>)	173
Закон України «Про судоустрій і статус суддів» (<i>витяг</i>)	174
Закон України «Про статус народного депутата України» (<i>витяг</i>)	176
Закон України «Про адвокатуру та адвокатську діяльність» (<i>витяг</i>)	177
Закон України «Про Державну прикордонну службу України» (<i>витяг</i>)	179
Закон України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини» (<i>витяг</i>)	180
V. Відповідальність за порушення, допущені під час затримання осіб	182
Кримінальний кодекс України (<i>витяг</i>)	182

Закон України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду» (визтяг)	183
Закон України «Про оперативно-розшукову діяльність» (визтяг)	186
Закон України «Про прокуратуру» (визтяг)	189
VI. Особливості затримання, тримання та звільнення військово-вслужбовців	190
Закон України «Про військовий обов'язок і військову службу» (визтяг).	190
Закон України «Про Військову службу правопорядку у Збройних Силах України» (визтяг)	190
Закон України «Про Збройні Сили України» (визтяг)	193
Закон України «Про Дисциплінарний статут Збройних Сил України» (визтяг)	194
Закон України «Про Статут внутрішньої служби Збройних Сил України» (визтяг)	196
Закон України «Про Статут гарнізонної та вартової служб Збройних Сил України» (визтяг)	197
VII. Адміністративне затримання	205
Кодекс України про адміністративні правопорушення (визтяг)	205
VIII. Рішення Європейського суду з прав людини	216
Рішення Європейського суду з прав людини «Луценко проти України» від 19.11.2012.	216
Рішення Європейського суду з прав людини «Корбан проти України» від 04.07.2019.	254
Рішення Європейського суду з прав людини «Ус проти України» від 09.01.2020	265
Рішення Європейського суду з прав людини «Корнійчук проти України» від 30.01.2018	269
IX. Рішення судів України	280
Постанова Пленуму Верховного Суду України № 16 від 08.10.2004 «Про деякі питання застосування законодавства, яке регулює порядок і строки затримання (арешту) осіб при вирішенні питань, пов'язаних з їх екстрадицією» (визтяг)	280
Рішення Конституційного Суду України від 26.06.2003 (справа про гарантії депутатської недоторканності)	283
Постанова Верховного суду у складі колегії суддів Касаційного Кримінального суду від 13.02.2020 у справі № 755/6685/17.	292
Ухвала Верховного суду у складі колегії суддів Касаційного Кримінального суду від 16.02.2021 у справі № 204/6541/16-к.	298
X. Захист затриманих осіб за межами України	308
Європейська конвенція про видачу правопорушників	308
Указ Президента України № 127/94 від 02.04.1994 «Про Консульський статут України» (визтяг)	312
XI. Роз'яснення деяких термінів та понять	315